

**QORTI TAL-MAGISTRATI
(GHAWDEX) BHALA QORTI TA' GUDIKATURA
KRIMINALI**

**MAGISTRAT DR.
EDWINA GRIMA**

Seduta ta' l-4 ta' Marzu, 2010

Numru. 30/2007

**IL-PULIZIJA
(SPETTUR JOSRIC MIFSUD)**

VS

**CARMEL FARRUGIA ta' 53 sena bin Joseph u Jane
nee' Spiteri, imwieled Xewkija (Ghawdex) nhar is-26
ta' Frar 195 u residenti fil-fond numru Village Gate,
Triq Sant Liju, Ghajnsielem Ghawdex dententur tal-
karta ta'l-identita bin-numru 18254(G)**

Il-Qorti,

Rat l-imputazzjoni li permezz taghha l-imputat Carmel
Farrugia gie akkuzat talli nhar il-05 ta' Mejju 2005, fil-Qorti
tal-Magistrati (Ghawdex) Gurisdizzjoni Superjuri, Sezzjoni
ta' Gurisdizzjoni Generali :

Kopja Informali ta' Sentenza

1. talli ta xhieda falza fil-kaz Jeffrey Farrugia et kontra Salvina Xuereb et ai termini ta' l-artikolu 106 tal-Kodici Kriminali Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.
2. u aktar talli fl-istess post, u data halef il-falz fil-kaz Jeffrey Farrugia et kontra Salvina Xuereb et ai termini ta' l-artikolu 108 tal-Kodici Kriminali Kap 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat id-dokumenti esebiti.

Rat l-artikoli tal-ligi mibghuta mill-Avukat Generali tal-21 ta' Gunju 2007 li tahtom tista' tinstab htija fil-konfront tal-imputat.

Semghet illi l-imputat ma kellux oggezzjoni illi l-kaz jigi trattat u deciz minn dina il-Qorti bil-procedura sommarja.

Semghet il-provi.

Semghet trattazzjoni.

Ikkunsidrat,

IL-LIGI.

Illi min-nota ta' rinviju ghall-gudizzju tal-Avukat Generali jirrizulta illi l-imputat qed jigi akkuzat bir-reat tal-ispergur u tal-gurament falz u dana a tenur tal-artikoli 106 u 108 tal-Kapitolu 9 tal-Ligijiet ta' Malta. Id-distinzjoni bejn dawn iz-zewg disposizzjonijiet tal-ligi hija cara. Filwaqt illi l-ewwel wiehed jikkontempla ir-reat hekk ismejjah *judicial jew legal perjury*, it-tieni wiehed jitkellem dwar 'l hekk imsejjah *extra-judicial perjury*. Ghalhekk l-ewwel reat ipotizzat huwa ir-reat tal-gurament falz li jittiehed fil-kors ta' kawza pendent quddiem Qorti. L-artikolu 106 jitkellem dwar l-ispergur fil-kawzi civili li huwa distint minn dak li jsehh fil-kawzi kriminali. Id-distinzjoni bejniethom hija biss ghal dak li jirrigwarda il-piena u dana peress illi l-elementi li jsawwru ir-reat tal-ispergur huma identici ghaz zewg

Kopja Informali ta' Sentenza

istanzi. X'inhuma ghalhekk l-elementi legali li huma necessarji sabiex tista' tinstab htija ghal dana ir-reat.

L-artikolu 106 tal-Ligijiet ta' Malta.

Il-Professor Mamo fin-notamenti tieghu dwar id-dritt penali jelenka erba' elementi li huma essenzjali ghall-esistenza ta' dana ir-reat tal-*judicial perjury* cioe':

“(i) *a testimony given in a cause.*

(ii) *on oath lawfully administered by the competent authority.*

(iii) *Falsity of such testimony in a material particular.*

(iv) *willfulness of such falsity or criminal intent.”*

Ikompili ighid ghalhekk illi qabel xejn irid ikun hemm xhieda li tinghata f'kawza pendent quddiem Qorti tal-Gustizzja u dana fi proceduri gudizzjarji maghmula skond il-ligi. Dana ghalhekk jinkludi kull tip ta' stqarrija li ghandha valur probatorju ghar-rigward tal-fatti esposti:

“It must be a cause that is to say contentious proceedings which call for a decision.

Fit-tieni lok dina x-xhieda falza trid tkun giet moghtija taht gurament li jigi moghti skond il-ligi minn awtorita kompetenti ghaldaqstant.

Fit-tielet lok il-falsita trid tkun tirreferi ghal fatt materjali u determinanti ghal ezitu tal-kawza. Il-Mamo ighid: *“In all cases in order that the crime of false testimony may subsist, it is necessary that the falsity be material to the cause. ... the law aims at ensuring the integrity of judicial trials and it is in violation of such integrity that the injury caused by the crime subsists. If therefore, the falsity falls upon circumstances which are entirely irrelevant to the cause and which, whether true or false, could in no way influence the result, the crime could not arise because no possibility of injury which alone justifies the punishment would exist.”* Ikompli jikkwota dak li ighid il-Maino : *“Perche' sussista la falsa testimonianza ... e' necessario che le circostanze falsamente asserite o maliciosamente*

*taciute **siano pertinenti alla causa e influenti sulla decisione di questa.***” (sottolinjar tal-Qorti)

Ghalhekk kwalunkwe xhieda li ma ghandha l-ebda relevanza ghall-ezitu tal-kawza ghalkemm tista' tkun inveritjiera ma tista' qatt twassal ghar-reat tal-ispergur. Ikompli il-Mamo: “*All the authorities are unanimous that a crime of false testimony is complete so soon as a false deposition is made which is calculated to mislead the Court.*”

Fl-ahharnett irid ikun hemm l-intenzjoni kriminuzza jew 'l hekk imsejha *mens rea* tax-xhud li jigdeb taht gurament. Il-Mamo ighid: “*The falsity must be deliberate and intentional, for, if incurred into from inadvertence or mistake it cannot constitute this crime. ... Consequently in order that the crime in question may subsist it is necessary to prove in addition to the actual falsity and the possible injury to the due administration of justice, the criminal intent, a strong presumption of which arises when some advantage accrues to the deponent from his false deposition or if he was corrupted.*”

L-artikolu 108 tal-kapitolu 9

Illi imbaghad l-artikolu 108 jitkellem dwar 'l hekk imsejjah *extra judicial perjury* u cioe' il-gurament falz. Il-Mamo f'dana il-kaz jelenka ukoll erba' elementi essenzjali li jsawwru dana ir-reat u cioe'

“(i) *a false statement.*

(ii) *wilfully made.*

(iii) *on oath*

(iv) *before a person authorized by law to administer oaths.*”

Illi l-element intenzjonali f'dana ir-reat ukoll jikkonsisti fil-fatt illi l-persuna li tkun qed taghmel dina id-dikjarazzjoni taht gurament tkun konsapevoli illi hija qed tghawweg il-verita'. Ukoll f'dana il-kaz jekk persuna ma tghidx is-sewwa minhabba injoranza, jew minhabba l-fatt li tkun insiet jew ghal xi raguni ohra li teskludi il-malafede, huwa

minnu illi tkun saret dikjarazzjoni falza, izda dana ma jista' jwassal qatt ghal xi htija fil-kamp penali.

II-PROVI

Illi mill-provi mismugha minn dina l-Qorti irrizulta illi l-imputat kien ressaq affidavit ikkonfermat bil-gurament minn Nutar Kristen Dimech f'atti ta' kawza pendenti quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Ghawdex) Superjuri Gurisdizzjoni Generali (Citazzjoni Numru 92/2004) fl-ismijiet Jeffrey Farrugia et vs Salvina Xuereb pro. et.noe. Illi mill-atti tal-kawza esebiti bhala Dokument JF3 a fol.13 et seq. jirrizulta illi l-atturi indikati f'dana id-dokument u cioe' Jeffrey Farrugia u martu Annie ressqu talba quddiem il-Qorti Civili sabiex il-konvenuta Salvina Xuereb f'isimha proprju kif ukoll bhala mandatarja tal-imsefrin, Concetta Vella, Carmelo Vella, Lorenzo Xuereb. Giuseppa Xerri u Carmela Cassar jersqu ghal publikazzjoni ta' att ta' bejgh favur l-imputat u martu ta' xi bicciet art provenjenti mill-wirt ta' certu Salvatore Spiteri. Jidher illi xi zmien qabel kien sar konvenju bejn il-partijiet quddiem in-Nutar Kristen Dimech, izda Salvina Xuereb naqqset milli tersaq ghall-att finali ta' kompro-vendita meta wasal biex jiskadi it-terminu tal-konvenju u ghalhekk saret il-kawza.

Illi jirrizulta illi dina l-kawza ghadha pendenti quddiem il-Qorti. Illi fil-mori ta' dik il-kawza, bhala parti mill-provi l-atturi f'dik il-kawza ipprezentaw l-affidavit tal-imputat¹ fejn taha retroxena ta' dak kollu li wassal sabiex isir il-konvenju ghax-xiri ta' dina l-prorprjeta'. Illi jidher illi l-akkuzi odjerni gew intavolati fil-konfront tal-imputat abbazi ta' dikjarazzjoni li ghamel f'dana l-affidavit fejn stqarr: "Madwar ix-xahar ta' Jannar 2004, jiena flimkien mal-konvenuta Salvina Xuereb, il-legali taghha Dr. Monica Vella u flimkien ma' persuni ohra li b'xi mod jew iehor ghandhom xi parentela ma' Salvu Spiteri, Itqajna fl-ufficju tal-Avukat Dr. Monica Vella sabiex niddiskutu l-qsim tal-fondi kollha li gejjin mill-wirt tal-buz-nannu Salvu Spiteri u dwar il-prezzijiet tal-istess fondi." Illi fix-xhieda moghtija

---

¹ Ara affidavit a fol.51 u 52 tal-process

quddiem il-Qorti ², Salvina Xuereb tallega illi l-imputat hawnhekk kien qed jiehu gurament falz u dana peress illi meta saret il-laqgħa imsemmija f'Jannar 2004, l-avukat tagħha ma kinitx Dr. Monica Vella izda kien Dr. Carmelo Galea fejn stqarret ukoll illi Dr. Carmelo Galea dam l-avukat tagħha sa Awissu tas-sena 2004.

Illi mill-provi akkwisti f'dana il-process, jirrizulta illi fil-fatt kienu saru diversi laqgħat sabiex il-partijiet kollha involuti jippruvaw jaslu għal xi ftehim għar-rigward tal-wirt ta' Salvatore Spiteri. Fil-fatt jirrizulta illi kienet saret laqgħa għand l-Avukat Monica Vella (li kienet l-avukat tal-konvenuti fil-kawza tad-divizjoni pendenti quddiem il-Qorti), izda dina Salvina Xuereb qatt ma attendiet għaliha għaliex bi zball kienet marret fl-ufficċju tal-Avukat Galea. Jidher illi minhabba xi nuqqas ta' ftehim f'dana ir-rigward il-laqgħa ma saritx u il-partijiet ftehm u li jiltaqgħu f'garaxx ta' wiehed minnhom, liema laqgħa fil-fatt saret. Jidher illi sar xi ftehim u Salvina Xuereb kienet marret għand in-Nutar Kristen Dimech sabiex tagħmel il-konvenju.

Illi meta xehed quddiem il-Qorti l-imputat isostni illi dak li hemm fl-affidavit għar-rigward tal-akkuzi li saru fil-konfront tiegħu u cioe' fejn huwa stqarr illi l-avukat ta' Salvina Xuereb kienet Dr. Monica Vella, gie mistqarr minnu semplicement bi zball jew bi zball u bl-ebda intenzjoni ohra.

Illi jidher illi huwa fatt mhux ikkontestat illi f'Jannar 2004, Dr. Monica Vella ma kinitx l-avukat ta' Salvina Xuereb, għalkemm huwa minnu illi kienet giet miftehma xi laqgħa fl-ufficċju ta' Dr. Monica Vella li kienet il-konsulent legali tal-konvenuti fil-kawza pendenti quddiem il-Qorti għar-rigward tad-divizjoni tal-wirt ta' Salvatore Spiteri. Illi għalhekk għalkemm l-imputat ma kienx preciz fix-xhieda tiegħu madanakollu jidher illi s-sustanza tagħha hija veritjiera. Il-Qorti għalhekk hija tal-fehma illi l-ahhar zewg elementi necessarji sabiex jikkostitwixxu r-reat tal-ispergur f'dana il-kaz huma neqsin. Illi ma hemmx dubbju illi l-

---

² Ara xhieda ta' Salvina Xuereb a fol.132 et. Seq. tal-process)

affidavit tal-imputat jikkostitwixxi xhieda bil-gurament li gie mressaq fl-atti ta' kawza pendenti quddiem Qorti Gudizzjarja. Madanakollu ma jirrizultax illi dak mistqarr mill-imputat f'dan id-dettall kienu ser jolqtu s-sustanza tal-azzjoni jew l-eccezzjonijiet sollevata mid-difiza fil-kawza civili u ma kinux intizi sabiex jisgwidaw il-Qorti f'xi element materjali ta' dina l-kawza. Illi fi kwalunkwe kaz dina l-Qorti tistqarr illi ma huwiex kompitu taghha li tindaga dwar ir-rilevanza o meno ta' xhieda f'kawza ohra. Illi finalment huwa biss bid-decizjoni finali tal-Qorti fil-kawza civili illi jista' jigi stabbilit jekk dan id-dettall zghir fix-xhieda tal-imputat kellux xi effett fuq dik id-decizjoni u mhux qabel! Illi fil-kamp penali l-Qorti ma tistax tistrieħ fuq ipotezi – u cioe' fuq ipotezi illi dak mistqarr mill-imputat jista' jkollu effett fuq il-gudizzju finali ta' dik il-Qorti.

Illi maghdud dana kollu ghandu jinghad illi anke jekk ghal grazzja tal-argument jirrizulta illi dak mistqarr mill-imputat kien materjali ghad-decizjoni tal-Qorti u kellu effett fuq l-istess, dina l-Qorti xorta wahda tistqarr illi l-ahhar element legali rikjest ghal sejbien ta' htija f'dina l-kawza ma irrizultax ippruvat sal-grad rikjest fil-kamp penali. Illi l-imputat jistqarr illi huwa ma kienx a konoxxenza tal-fatt illi kien qed ighid xi haga inveritjiera fl-affidavit tieghu. Huwa jistqarr illi qal dan bi zvista. Illi min-naha taghha l-prosekuzzjoni u l-parte civili naqqsu li jippruvaw il-kontra. Illi minn imkien mix-xhieda mressqa mill-prosekuzzjoni ma tirrizulta l-icken prova illi l-imputat kellu l-intenzjoni jikkometti r-reat ikkontemplat fl-artikolu 106 tal-Kapitolu 9 u cioe' illi huwa kellu intenzjoni jizgwida l-Qorti bix-xhieda tieghu u dana sabiex il-gudizzju finali jkun favur l-atturi f'dik il-kawza. Ma giex ippruvat lanqas per ezempju illi Jeffrey Farrugia b'xi mod wieghed xi rigal lill-imputat sabiex huwa jaghti xhieda favur tieghu fil-kawza. L-unici provi li tressqu kienu provi li jindikaw illi dak mistqarr mill-imputat ma kienx minnu u cioe' illi Dr. Monica Vella ma kinitx il-konsulent legali ta' Xuereb f'Jannar 2004. Ma hemm l-ebda prova illi l-imputat qal dana malizjosament u li kien qieghed ighid dana sabiex jikseb xi vantagg ghalih jew ghax gie mxahham biex jaghmel dana minn Jeffrey Farrugia.

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi l-istess jista' jinghad fir-rigward tat-tieni akkuza u cioe' dik li tikkontempla r-reat ipotizzat fl-artikolu 108 tal-Kapitolu 9. Illi f'dana l-kaz ukoll l-element intenzjonali ma giex ippruvat lil hinn minn kull dubbju dettat mir-raguni. Fil-fatt jidher illi l-imputat ma kienx preciz fix-xhieda tieghu f'dettall zghir hafna u li ma jbidilx is-sustanza tad-dikjarazzjoni guramentata maghmula minnu. Il-malafede tal-imputat lanqas hawn ma giet ippruvata.

Illi l-Qorti tistqarr illi meta xhieda tigi mressqa permezz tal-procedura tal-affidavit dejjem ikun hemm il-periklu illi x-xhieda tkun giet ippreparata minn qabel u ghalhekk hafna drabi min ikun qed jiehu il-gurament joqghod semplicement fuq dak illi jkun gie ippreparat minghajr ma joghod attent ghad-dettalji tal-istess u jivverifika jekk dak li jkun tnizzel fl-affidavit ikunx minnu jew le. Illi fil-fatt f'dana l-kaz jirrizulta illi gew ipprezentati tlett affidavits kwazi identici ghal xulxin u cioe' dak tal-imputat, iehor ta' Charles Farrugia u l-iehor ta' Jeffrey Farrugia li f'certi partijiet minnhom huma kwazi identici. Dina l-Qorti hija tal-fehma illi affidavit qatt ma jista' jissostitwixxi x-xhieda li tinghata minn xhud *viva voce* quddiem il-Qorti, fejn il-Qorti ikollha l-opportunita tara' u tisma' lix-xhud jixhed kif ukoll ikollha l-opportunita' tezamina l-komportament ta' xhud fuq il-pedana tax-xhieda.

Ghaldaqstant minn dawn ir-risultanzi processwali, l-akkuzi migjuba fil-konfront tal-imputat ma jirrizultawx ippruvati u ghalhekk l-imputat qed jigi liberat minn kull akkuza migjuba fil-konfront tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----